

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ
БЕЛЬЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. АЛЕКУ РУССО (М. БЕЛЬЦІ, МОЛДОВА)
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШТЕФАНА ЧЕЛ МАРЕ (М. СУЧАВА, РУМУНІЯ)
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
(М. БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА)
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА УНІВЕРСИТЕТУ "UNION-NIKOLA TESLA"
(М. БЕЛГРАД, СЕРБІЯ)
БІЛОРУСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПОЖИВЧОЇ
КООПЕРАЦІЇ (М. ГОМЕЛЬ, БІЛОРУСЬ)
ВІТЕБСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. ВІТЕБСЬК, БІЛОРУСЬ)

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНАХ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

Чернівці
14 травня 2019 року

Фінансове забезпечення розвитку малого та середнього бізнесу у прикордонних регіонах: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції, м. Чернівці, 14 травня 2019 р. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2019. – 224 с.

В сучасних умовах глобальної соціально-економічної згуртованості, яка проводиться більшістю європейських країн, Україна, підтримуючи розвиток малого і середнього бізнесу, має всі шанси долучитись до перспектив та можливостей такого розвитку, використовуючи його потенціал для підвищення конкурентних позицій як держави загалом, так і прикордонних регіонів, зокрема.

Малий і середній бізнес забезпечує гнучкість та стійкість економіки країни, його продукція та послуги задовольняє потреби широкого кола споживачів, крім того виконує важливу соціальну функцію, надаючи робочі місця та забезпечуючи джерелом доходу для багатьох прошарків населення.

У збірнику розглянуто актуальні питання, що стосуються стану та перспектив, фінансово-економічних стимулів розвитку малого і середнього бізнесу в умовах транскордонного співробітництва, використання досвіду розвитку такого бізнесу у країнах ЄС, обліково-аналітичного та маркетингового інструментарію забезпечення управління малими і середніми підприємствами різних сфер діяльності у прикордонних регіонах, використання ними Інтернет-технологій та необхідності вивчення іноземних мов як засобу посилення транскордонного співробітництва.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться даною тематикою.

Відповідальні за випуск: *Л.В.Гут;*
В.В.Вудвуд

Комп'ютерний дизайн і макетування: *С.О.Галамашевич;*

Коректор: *Н.С.Савельєва*

Роботи публікуються в авторській редакції

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2019

Підписано до друку 27.05.2019 р.

Москальов Анатолій ПРОБЛЕМИ ВВЕДЕННЯ СТАНДАРТІВ БАЗЕЛЬ III ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР	84
Мочурад Алла ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В НІМЕЧЧИНІ	87
Простебі Людмила ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	90
Рибка Наталія, Білик Світлана ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	93
Томнюк Тетяна ІНСТИТУЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В ЕКОНОМІЧНО РОЗВИНУТИХ КРАЇНАХ	96
Яцевич Наталія, Даронько Светлана РАЗВИТИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА: ОПЫТ СТРАН ЕС	99

*ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ
В ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНАХ*

Багрій Конон ВАЖЛИВІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	102
Ковальчук Елена ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБЛАЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЕТЕ	105
Manachynska Yuliya, Yevdoshchak Volodymyr THE TRIPLE SYSTEM OF ACTUARIAL ACCOUNTING UNDER THE CONDITIONS OF CROSS-BORDER COOPERATION	109
Мустеца Ірина, Рудик Катерина УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ	112
Романчук Алла УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ТА БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	115

*МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ*

Богуленко Олена, Богуленко Олександр СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІДПРИЄМСТВ У ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНАХ В УМОВАХ МАРКЕТИНГУ	119
---	-----

Конон Багрій, к.е.н., доцент
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ВАЖЛИВІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Бухгалтерський облік на підприємстві є системою збору, реєстрації та узагальнення інформаційних даних у грошовому вираженні шляхом безперервного і документального обліку всіх господарських операцій. Для того, щоб підприємство утримувало конкурентоспроможність, зменшувало витрати на виготовлення і підвищувало якість продукції, воно повинно ставити перед собою мету – інвестувати всі види активів, що вкладаються в господарську діяльність. Звідси випливає, що прийняті рішення повинні бути економічно доцільні, ефективні і приводити до збільшення одержуваного прибутку. Тому з особливою ретельністю необхідно продумувати організацію бухгалтерського обліку на підприємстві.

На будь-якому підприємстві правильно організований бухгалтерський облік дозволяє:

- 1) значно менше часу і грошей витрачати на контроль і ведення діяльності бухгалтерії;
- 2) отримати точну, достовірну та своєчасну інформацію для прийняття управлінських рішень, без яких найчастіше неможливе існування бізнесу;
- 3) максимально ефективно забезпечити контроль фінансової діяльності підприємства;
- 4) оптимізувати витрати підприємства;
- 5) полегшити контроль за правильністю ведення бухгалтерського обліку та формуванням бухгалтерських звітів.

Мале підприємництво зі своїми перевагами, здібностями і недоліками – це найбільш типова форма організації економічного життя суспільства. Перевагами, які підвищують стійкість на внутрішньому ринку, є такі риси малого підприємництва, як: негайне реагування на зміну кон'юнктури цього ринку, функціонування на конкретному ринку, прямий зв'язок зі споживачем, обмежена спеціалізація підготовки на встановленому сегменті ринку праці та послуг, можливість зайнятися власною справою з порівняно малим стартовим капіталом.

Мале підприємництво останнім часом стало істотним сектором економічного життя у прикордонних регіонах, який значно впливає на соціально-економічну ситуацію.

Саме тому для кожного суб'єкта малого бізнесу, особливо для малих підприємств, в здійсненні своєї діяльності відіграє важливу роль правильна організація бухгалтерського обліку і формування супутніх йому документів.

У сучасних умовах ефективне фінансово-господарське функціонування вітчизняних підприємств цілком залежить від високоякісної обліково-аналітичної інформації, основою якої служить бухгалтерський облік. Відомості, які формуються в системі бухгалтерського обліку, повинні відповідати очікуванням користувачів, бути корисними для них. Регулярно збільшуються вимоги й очікування користувачів обліково-аналітичних відомостей. У зв'язку з цим виникає невідворотна ситуація, яка тягне за собою потребу якісної постановки бухгалтерського обліку як джерела такої інформації.

Вітчизняна практика показує, що для багатьох малих підприємств прикордонних регіонів істотним недоліком ведення бухгалтерського обліку є відсутність облікової політики. При формуванні облікової політики обов'язковими елементами є:

- робочий план рахунків бухгалтерського обліку, що містить синтетичні та аналітичні рахунки, необхідні для ведення бухгалтерського обліку відповідно до вимог своєчасності та повноти обліку і звітності;
- форми первинних облікових документів, реєстрів бухгалтерського обліку, а також документів для внутрішньої бухгалтерської звітності;
- порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань підприємства;
- способи оцінки активів і зобов'язань;
- правила документообігу і технологія обробки облікової інформації;
- порядок контролю за господарськими операціями;
- інші рішення, необхідні для організації бухгалтерського обліку.

Неухильно зростає популярність використання автоматизованого методу створення облікової політики у вигляді конструктора облікової політики. Конструктор облікової політики – це інструмент:

- для створення облікової політики підприємства з нуля;
- для внесення змін і доповнень до чинної облікової політики;
- для перевірки наявної облікової політики на актуальність.

За допомогою конструктора можна створити ефективну облікову політику з бухгалтерського або податкового обліку. Крім того, є можливість створення графіку документообігу. Вже існуючу облікову

політику можна змінити, доповнити, а також перевірити на актуальність і відповідність законодавству.

Робота конструктора облікової політики проводиться наступним чином:

- 1) вибір виду облікової політики;
- 2) відмітка потрібних умов, які пропонуються варіантами;
- 3) отримання шаблону облікової політики з готовими формулюваннями.

Автоматично формуються додатки до облікової політики. Далі можливе перенесення шаблону облікової політики в MS Word.

Як результат, отримуємо документ, який враховує специфіку підприємства малого бізнесу і відповідає законодавству.

Варто відзначити і те, що конструктор дозволяє врахувати особливості діяльності конкретної організації (торгівля, виробництво, послуги, будівництво і т.д.), що багато в чому визначає облікову політику підприємства.

Як бачимо, все вищевикладене окреслює велику частину проблем, з якими зустрічаються практикуючі бухгалтери численних малих підприємств як в процесі формування, так і функціонування бухгалтерської інформаційної системи. Таким чином, можна зробити наступні висновки:

1. Очевидно, що для малого підприємства, як і для будь-якого іншого господарського суб'єкта актуальним є раціональне використання його фінансових ресурсів. Оскільки в сучасних перманентних умовах переважна більшість підприємств фінансується за рахунок власних коштів, зайве вилучення цих коштів з обороту господарюючого суб'єкта погіршує його фінансове становище.

2. У взаємозв'язку облікового процесу малих підприємств спостерігаються суттєві проблеми бухгалтерського аспекту з відсутністю облікової політики. З метою вирішення даної проблеми, з урахуванням раціонального ведення бухгалтерського обліку на малих підприємствах, можна скористатися конструктором облікової політики. Такий метод створення облікової політики дозволить підготувати її на наступний рік, а також перевірити наявну облікову політику. Надалі за допомогою конструктора можна буде формувати облікову політику і на наступні роки.

3. По суті, керівники суб'єктів малого підприємництва повинні розуміти, що від наявності облікової політики залежить успішність ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Тому ретельне її опрацювання дозволить підприємству вибрати оптимальний варіант обліку, який забезпечить ефективність як з точки зору бухгалтерського обліку, так і з точки зору режиму оподаткування.

4. Запропоновані заходи, безсумнівно, допоможуть підприємству підвищити достовірність інформації, одержуваної на підставі бухгалтерського обліку, дозволять усунути невідповідність ведення обліку з законодавством, і систематизувати та конкретизувати ведення бухгалтерського обліку. Все це так само має важливе значення як для стабілізації фінансового становища малих підприємств прикордонних регіонів, так і для зростання їх фінансової ефективності.

Konon Bagrii, PhD in Economics, Assistant Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of KNUTE, Chernivtsi

IMPORTANCE OF ACCOUNTING POLICY IN SMALL BUSINESS ENTERPRISE

Accounting organization stops many potential entrepreneurs from starting their own business. The study examined the importance of using accounting policies for the organization of accounting and development of small businesses in cross-border regions, and presented recommendations on the preparation and formation of accounting policies by small businesses.

Елена Ковальчук,
Белорусский торгово-экономический университет
потребительской кооперации, г. Гомель

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБЛАЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЕТЕ

Развитие организации в настоящее время возможно только с применением многофункциональных и надежных информационных систем. Среди основных тенденций развития информационных технологий следует выделить одну из главных – использование интернет-технологий. Реализация данного направления предполагает применение «облачных» технологий. Облачные технологии положительным образом влияют на бизнес-процессы.

На рост роли облачных технологий нацелена государственная политика Республики Беларусь. Создана республиканская платформа на основе технологий облачных вычислений, на которой размещены программно-технические средства, информационные ресурсы и информационные системы всех государственных органов и иных государственных организаций. Республиканская платформа размещена на базе республиканского центра обработки данных и представляет